

Zarządzenie Nr 8/2019
Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Przelewicach
z dnia 29 października 2019 r.

w sprawie wprowadzenia procedury odebrania dziecka z rodziny w sytuacji bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z wystąpieniem przemocy w rodzinie w Gminie Przelewice.

Na podstawie art. 12 a i b ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz.U. z 2015r., poz. 1390 ze zm.) zarządzam co następuje:

§ 1. Wprowadza się procedurę postępowania w sytuacji konieczności odebrania dziecka z rodziny w razie stwierdzenia bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia.

§ 2. Procedura postępowania stanowi załącznik Nr 1 do niniejszego zarządzenia.

§ 3.1. Wykonanie Zarządzenia powierza się pracownikom socjalnym zatrudnionym w Ośrodku Pomocy Społecznej w Przelewicach.

2. Pozostali pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej w Przelewicach nie są uprawnieni do niniejszej procedury.

§ 4. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania

Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej

Beata Kowalewska

RADCA PRAWNY

Katarzyna Grodzka-Motak

Załącznik nr 1
do Zarządzenia Nr 8/2019
Kierownika OPS w Przelewicach
z dnia 29 października 2019r.

PROCEDURA
postępowania w przypadku konieczności zastosowania art. 12a
ustawy o przeciwdziałaniu
przemocy w rodzinie przez pracowników socjalnych
Ośrodka Pomocy Społecznej w Przelewicach

<< październik 2019 >>

I Podstawa prawna

1. Zgodnie z art. 12 a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie „**W razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie pracownik socjalny wykonujący obowiązki służbowe ma prawo odebrać dziecko z rodziny i umieścić je u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej**, w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997r. - Kodeks karny (Dz. U. z 2019r., poz. 676), w rodzinie zastępczej lub w placówce opiekuńczo-wychowawczej”.
2. Do podstawowych zadań pracownika socjalnego należy między innymi przeprowadzanie rodzinnego wywiadu środowiskowego. Zgodnie z § 2 ust. 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 stycznia 2011r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego, wywiad taki przeprowadza się w miejscu zamieszkania osoby lub rodziny albo w miejscu ich pobytu, w dniach roboczych, w godzinach pracy Ośrodka Pomocy Społecznej(...).
3. Udział w postępowaniu funkcjonariuszy Policji określa rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 w sprawie procedury postępowania przy wykonywaniu czynności odebrania dziecka z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie (Dz. U. 2011r., Nr 81, poz. 448).
4. Przez przemoc w rodzinie - w rozumieniu art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie – rozumie się jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.
5. Osobą najbliższą - w rozumieniu art. 115 § 11 KK - jest małżonek, wstępny, zstępny, rodzeństwo, powinowaty w tej samej linii lub stopniu, osoba pozostająca w stosunku przysposobienia oraz jej małżonek, a także osoba pozostająca we wspólnym pożyciu.

II Postępowanie w trakcie zdarzenia

Pracownik socjalny OPS w Przelewicach, zwany dalej pracownikiem socjalnym, wdraża niniejszą procedurę, jeśli:

1. w trakcie wykonywania obowiązków służbowych **stwierdzi bezpośrednio zagrożenie życia lub zdrowia dziecka, w związku z przemocą w rodzinie.**
2. w trakcie wykonywania obowiązków służbowych otrzyma informację od Policji lub innych osób, o sytuacji **bezpośredniego zagrożenia życia i zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie.** W takim przypadku natychmiast udaje się na miejsce zdarzenia.
3. w przypadku zaistnienia okoliczności opisanych w punkcie 1 pracownik socjalny wzywa na miejsce funkcjonariusza Policji i przedstawiciela ochrony zdrowia, tj. lekarza, pielęgniarkę lub ratownika medycznego. **Policja tel. 997, 112, KPP Pyrzyce 91 577 95 11, Pogotowie ratunkowe 998, 112, SPZOZ Przelewice 91 564 31 32.**
4. pracownik socjalny wykonuje czynności związane z odbiorem dziecka **wyłącznie przy asyście** funkcjonariusza Policji i przedstawiciela ochrony zdrowia (lekarza, ratownika medycznego lub pielęgniarki).

5. w przypadku rozpoczęcia interwencji w godzinach pracy Ośrodka pracownik socjalny jest zobowiązany do pozostania w dyspozycji pracodawcy i dokończenia procedury tak długo jak to będzie konieczne do zabezpieczenia zdrowia i życia dziecka/dzieci, których dotyczy interwencja.

Pracownik socjalny obowiązany jest wstrzymać się z podjęciem jakichkolwiek czynności do czasu przybycia na miejsce Policji i przedstawiciela ochrony zdrowia. Rola Policji przy prowadzeniu postępowania określonego w niniejszej procedurze polega m.in. na zapewnieniu bezpieczeństwa osobistego uczestnikom tej czynności, czyli m. in. dziecku i pracownikowi socjalnemu, oraz zapewnieniu pracownikowi socjalnemu i innym służbom dostępu do miejsca wykonywania obowiązków służbowych i porządku w tym miejscu.

Pracownik socjalny zwraca się do funkcjonariusza Policji z wnioskiem o udzielenie niezbędnej pomocy przy umieszczaniu dziecka u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rodzinie zastępczej lub placówce opiekuńczo - wychowawczej.

Placówką interwencyjną na terenie powiatu pyrzyckiego jest: **Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 1, ul. Młodych Techników 5b, 74-200 Pyrzyce, tel. 91 88 74 110.**

Funkcjonariusz Policji ustala tożsamość uczestników postępowania, w tym dziecka i rodziców/opiekunów, a także osoby najbliższej lub uprawnionego członka rodziny zastępczej lub uprawnionego opiekuna placówki opiekuńczo wychowawczej.

1. Pracownik socjalny przedstawia sytuację, po czym **wspólnie** z funkcjonariuszem Policji i przedstawicielem ochrony zdrowia podejmuje decyzję w sprawie odebrania dziecka i miejscu umieszczenia go. Pracownik socjalny ustala status „osoby najbliższej”.
2. Pracownik socjalny winien uzyskać na piśmie od przedstawiciela ochrony zdrowia informację o stanie zdrowia dziecka, zawierającą opis widocznych obrażeń (jeśli są) oraz stwierdzającą, czy dziecko można umieścić u osoby najbliższej wspólnie niezamieszkującej, rodzinie zastępczej, placówce opiekuńczo - wychowawczej, czy nie występuje konieczność przewiezienia dziecka do odpowiedniej placówki opieki zdrowotnej.
3. Pracownik socjalny lub funkcjonariusz Policji pouczy rodziców/opiekunów o prawie złożenia zażalenia do sądu opiekuńczego na odebranie dziecka. Zażalenie może być wniesione na miejscu, za pośrednictwem pracownika socjalnego lub funkcjonariusza Policji prowadzących czynności.

Pouczenie o możliwości złożenia zażalenia w sytuacji odebrania dziecka, stanowi **załącznik Nr 2** do niniejszej procedury. Pouczenie to wręcza się rodzicom/opiekunom na piśmie, za potwierdzeniem odbioru (czytelny podpis). Jeżeli nie ma możliwości uzyskania podpisu okoliczność tę pracownik socjalny i funkcjonariusz policji odnotowują w aktach sprawy w formie notatki służbowej, a pouczenie zostaje wysłane rodzicom/opiekunom przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Przelewicach niezwłocznie listem poleconym ze zwrotnym potwierdzeniem odbioru.

W przypadku konieczności przewiezienia dziecka środkiem transportu, uczestnicy postępowania ustalają jedno z możliwych w danej chwili rozwiązań: przewóz pojazdem Policji lub przewóz samochodem służbowym Gminy Przelewice z fotelikiem ochronnym w przypadku dziecka do 12 lat, nieprzekraczającego 150 cm. wzrostu, przewóz karetką pogotowia w przypadku konieczności hospitalizacji.

Zgodnie z art. 103 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej,

1. Zadaniem placówki opiekuńczo-wychowawczej typu interwencyjnego jest doraźna opieka nad dzieckiem w czasie trwania sytuacji kryzysowej, w szczególności placówka jest obowiązana przyjąć dziecko w przypadkach wymagających natychmiastowego zapewnienia dziecku opieki.

2. Do placówki, o której mowa w ust. 1, dziecko przyjmuje się:

1) na podstawie orzeczenia sądu;

2) w przypadku gdy dziecko zostało doprowadzone przez Policję lub Straż Graniczną;

3) na wniosek rodziców, dziecka lub osoby trzeciej lub umieszcza się dziecko w trybie **art. 12a** ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Fakt pozostawienia dziecka u osoby wspólnie niezamieszkującej, w rodzinie zastępczej lub w placówce opiekuńczo wychowawczej musi zostać potwierdzony stosownym oświadczeniem.

Wzór oświadczenia stanowi załącznik Nr 3.

Będący na miejscu funkcjonariusz Policji sporządza szczegółową notatkę z przebiegu zdarzenia, którą przekazuje do Sądu Rejonowego w Stargardzie, Wydział III Rodzinny i Nietletnich, a jej kopię przekazuje do Ośrodka Pomocy Społecznej w Przelewicach.

III Postępowanie po umieszczeniu dziecka poza rodziną.

1. Pracownik socjalny powiadamia w ciągu 24 godz. Sąd Rejonowy w Stargardzie Wydział III Rodzinny i Nietletnich o odebraniu dziecka. Jeżeli rodzice/opiekunowie dziecka złożyli zażalenie, pracownik socjalny załącza je do zawiadomienia. W przypadku wykonywania czynności w piątek lub dzień poprzedzający święto, pracownik socjalny powiadamia Sąd faxem w tym samym dniu po zakończeniu czynności (nr fax. 91 578 97 46).

Wzór zawiadomienia stanowi załącznik Nr 4.

2. Pracownik socjalny, nie później niż w ciągu 2 dni przeprowadza rodzinny wywiad środowiskowy u rodziców/opiekunów, analizuje sytuację, ustala z rodziną potrzeby i możliwości, następnie przedkłada kierownikowi OPS w Przelewicach plan pomocy rodzinie. Jeżeli z ustaleń wynika, że rodzina nie potrzebuje wsparcia finansowego, nie jest konieczne ustalanie dochodu rodziny. W dalszym ciągu monitoruje sytuację rodziny w środowisku, tak często, jak to możliwe. Ustala możliwości udzielenia wsparcia przez krewnych i środowisko danej rodziny.
3. W przypadku, gdy pracownik socjalny otrzyma informację o umieszczeniu dziecka przez funkcjonariuszy Policji w placówce interwencyjnej na podstawie art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 06.04.1990 r o Policji, poza godzinami pracy OPS w Przelewicach, niezwłocznie, najpóźniej w następnym dniu roboczym udaje się do rodziny, przeprowadza rodzinny wywiad środowiskowy, analizuje sytuację, ustala z rodziną potrzeby i możliwości, następnie przedkłada kierownikowi OPS Przelewice plan pomocy rodzinie. Jeżeli z ustaleń wynika, że rodzina nie potrzebuje wsparcia finansowego, nie jest konieczne ustalanie dochodu rodziny. W dalszym ciągu

monitoruje sytuację rodziny w środowisku, tak często, jak to możliwe. Ustala możliwości udzielenia wsparcia przez krewnych i środowisko danej rodziny.

4. Pracownik socjalny sporządza protokół z czynności podjętych w sytuacji konieczności odebrania dziecka z rodziny w razie stwierdzenia bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia (**załącznik nr 5 do zarządzenia**).
5. Po rozpoznaniu sprawy Sąd Rejonowy w Stargardzie Wydział III Rodzinny i Nieletnich zatwierdza decyzję o odebraniu dziecka lub zarządza natychmiastowe zwolnienie pod opiekę rodziców/opiekunów.
6. W przypadku bezzasadnego, nielegalnego lub nieprawidłowego odebrania dziecka, sąd zawiadamia o tym fakcie Kierownika OPS Przelewice.

Kierownik Ośrodka
Pomocy Społecznej
Beata Kowalewska

RADCA PRAWNY

Katarzyna Grodzka-Motak

POUCZENIE O MOŻLIWOŚCI ZŁOŻENIA ZAŻALENIA W SYTUACJI ODEBRANIA DZIECKA

.....
(miejscowość, data, godzina)

.....
(imię i nazwisko pracownika socjalnego
funkcjonariusza policji)

Pouczenie

Pouczam Panią/Pana/Państwa

(imię i nazwisko przedstawiciela/li ustawowych dziecka lub opiekunów faktycznych)

zam.

legitymujących się
(nr i seria dokumentu)

że, na czynność odebrania małoletniego dziecka

.....
(imię i nazwisko dziecka, data urodzenia)

w dniu o godzinie Z

.....
(podać adres wykonania czynności)

przysługuje prawo do złożenia do Sądu Rejonowego w Stargardzie Wydział III Rodzinny i Nieletnich
ul. Bogusława IV 25, 73-110 Stargard zażalenia na dokonaną czynność odebrania dziecka.

Uwaga:

1. W zażaleniu można domagać się zbadania przez sąd zasadności i legalności odebrania dziecka oraz prawidłowości jego dokonania.
2. Zażalenie można wnieść bezpośrednio do sądu lub za pośrednictwem pracownika socjalnego lub funkcjonariusza policji, którzy dokonali odebrania dziecka. W przypadku złożenia zażalenia za pośrednictwem pracownika socjalnego lub funkcjonariusza policji zażalenie podlega niezwłocznemu przekazaniu do sądu opiekuńczego.

.....
(podpis osoby wykonującej odebranie)

Zapoznałam/łem się z treścią pouczenia.

.....
(miejscowość, data)

.....
(podpis/y osób/y pouczanej)

Załącznik nr 3
do Zarządzenia nr 8/2019
Kierownika OPS Przelewice
z dnia 29 października 2019 r.

OŚWIADCZENIE O POWIERZENIU DZIECKA ODEBRANEGO PRZEZ PRACOWNIKA SOCJALNEGO

.....
(miejscowość, data, godzina)

.....
(imię i nazwisko osoby, której powierzono dziecko)

.....
(adres)

.....
(nazwa placówki lub seria i nr dowodu osobistego)

Oświadczenie

Oświadczam, że w dniu o godzinie

Pracownik socjalny
(imię i nazwisko pracownika)

w asyście policjanta
(imię i nazwisko policjanta, stopień służbowy)

przekazał pod moją opiekę, do czasu wydania przez sąd opiekuńczy orzeczenia w sprawie,
małoletniej/ego:

1. ur.
2. ur.
3. ur.
4. ur.

.....
(podpis osoby odbierającej dziecko od pracownika socjalnego)

Załącznik nr 4
do Zarządzenia Nr 8/2019
Kierownika OPS Przelewice
z dnia 29 października 2019r.

WZÓR

Zawiadomienia składanego do Sądu Rejonowego przez pracownika socjalnego OPS w Przelewicach

.....
(data, miejscowość)

**SĄD REJONOWY
W STARGARDZIE
WYDZIAŁ III RODZINNY I NIELETNICH
UL. BOGUSŁAWA IV 25
73-110 STARGARD**

.....
(imię i nazwisko pracownika socjalnego)

Ośrodek Pomocy Społecznej
w Przelewicach
74 -210 Przelewice

.....
.....
.....
(imię, nazwisko i adres małoletniego/ małoletnich)

.....
.....
.....
(imię/ona, nazwisko/a rodziców/opiekunów małoletniego, adres)

Działając na podstawie art. 12a ust. 4 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie zawiadamiam o odebraniu małoletniego/małoletnich
.....
i umieszczeniu go u
zam.

Zgodnie z art. 12a ust. 1 cyt. ustawy w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie pracownik socjalny wykonujący obowiązki służbowe ma prawo odebrać dziecko z rodziny i umieścić je u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rozumieniu art. 115 § 11 k.k., w rodzinie zastępczej lub w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

W niniejszej sprawie zebrany materiał dowodowy dał podstawy do uznania zasadności odebrania dziecka i umieszczenia go u osoby najbliższej.

This image shows a full page of white paper with horizontal dotted lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, providing a guide for handwriting practice. There are no margins, text, or other markings on the page.

Z tego też względu, wobec zaistnienia przesłanek uzasadniających odebranie małoletniego/mołoletnich....., zawiadamiam jak na wstępie.

Podpis (pracownik socjalny)

PROTOKÓŁ
z czynności podjętych w sytuacji konieczności odebrania dziecka z rodziny w razie stwierdzenia
bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia (w związku z art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu
przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005r.)

Dnia w związku z
.....
.....
.....
.....

(*)

W obecności:

- 1.....
- 2.....
- 3.....

Opis zaistniałej sytuacji:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Osoby obecne na miejscu zdarzenia:

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....

W związku ze stwierdzeniem bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka/dzieci:

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....

pracownik socjalny zdecydował o zabezpieczeniu
dobra dziecka/dzieci w formie umieszczenia w:

.....
.....
.....
(**)

O odebraniu dzieci, w dniu został zawiadomiony pisemnie Sąd Rejonowy
w Stargardzie Wydział Rodzinny i Nieletnich.

Rodzice/opiekunowie prawni lub faktyczni zostali powiadomieni o możliwości złożenia
zażalenia na odebranie dziecka oraz domaganie się zbadania zasadności i legalności odebrania
dziecka, jak i prawidłowości dokonania odebrania, zgodnie z art. 12b ustawy
o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005r. oraz o możliwości i złożenia
takiego zażalenia za pośrednictwem pracownika socjalnego.

Otrzymałą informację potwierdzili/nie potwierdzili pisemnie.

.....
(***)

.....
(podpis pracownika socjalnego)

* rodzaj/forma zgłoszenia

** nazwa placówki opiekuńczo –wychowawczej lub dane osoby pod, której opiekę powierzono dzieci

*** przyczyna nie potwierdzenia uzyskania informacji

Właściwość sądu opiekuńczego

Zgodnie z art. 586 k.p.c. sądem opiekuńczym jest sąd rodzinny. Sąd rodzinny jest wydziałem sądu rejonowego (art. 12 § 1 pkt 3 lit. d ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych, który rozpatruje m.in. sprawy należące do sądu opiekuńczego na podstawie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w brzmieniu ustalonym ustawą z dnia 10 czerwca 2010 roku o zmianie cyt. ustawy. Właściwość miejscową sądu opiekuńczego ustala się ze względu na miejsce zamieszkania dziecka, art. 569 § 1 k.p.c. Zgodnie z Kodeksem cywilnym miejscem zamieszkania dziecka jest miejsce zamieszkania rodziców albo tego z rodziców, któremu wyłącznie przysługuje władza rodzicielska lub któremu zostało powierzone wykonywanie władzy rodzicielskiej (art. 26 § 1 k.c.).

Treść uzasadnienia

Uzasadnienie zawiadomienia powinno wskazywać okoliczności faktyczne uzasadniające decyzję o odebraniu dziecka (art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w brzmieniu ustalonym ustawą z dnia 10 czerwca 2010 roku o zmianie cyt. ustawy; Dz. U. z 2010 r. Nr 125, poz. 842). Przedstawione dowody są przykładowe i wskazują jedynie na możliwości uzyskiwania danych o przemocy w rodzinie. W uzasadnieniu zawiadomienia powinno być również wskazane, dlaczego dziecko zostało umieszczone u konkretnej osoby lub w konkretnej placówce (art. 12a ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w brzmieniu ustalonym ustawą z dnia 10 czerwca 2010 roku). Ma to znaczenie ze względu na ocenę przez sąd prawidłowości przeprowadzonego odebrania.

Obowiązek podpisania zawiadomienia

Zawiadomienie powinno być podpisane przez osoby wskazane w art. 12a ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w brzmieniu ustalonym ustawą z dnia 10 czerwca 2010 roku o zmianie cyt. ustawy z tego względu, iż biorą one udział w podjęciu decyzji o odebraniu dziecka, zawiadomienie sądu opiekuńczego zaś jest jego sformalizowanym wyrazem.

Wymogi formalne zawiadomienia

Zgodnie z art. 126 § 1 i 2 k.p.c. każde pismo procesowe powinno zawierać:

- oznaczenie sądu, do którego jest skierowane, imię i nazwisko lub nazwę stron, ich przedstawicieli ustawowych i pełnomocników,
- oznaczenie rodzaju pisma,
- osnovę wniosku lub oświadczenia oraz dowody na poparcie przytoczonych okoliczności,
- podpis strony albo jej przedstawiciela ustawowego lub pełnomocnika,
- wymienienie załączników.

W wypadku zaś, gdy pismo procesowe jest pierwszym pismem w sprawie, powinno ponadto zawierać oznaczenie miejsca zamieszkania lub siedziby stron, ich przedstawicieli ustawowych i pełnomocników oraz przedmiotu sporu, pisma zaś dalsze - sygnaturę akt. Kodeks postępowania cywilnego nakłada również obowiązek załączenia odpowiedniej liczby odpisów dla uczestników postępowania (art. 128 § 1 k.p.c.).